

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Järnhandelsvaror inklusive skyddsutrustning 2023 - Avtalsområde 2: Kemikalier för drift och underhåll

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav Ja Nej

Hållbart ramavtal¹ Ja Nej

Hållbart alternativ² Ja Nej

Avtalsområde 2 består av ett kravställt och kontrollerat sortiment av kemikalier för drift och underhåll med långtgående krav kring innehåll av miljö- och hälsofarliga ämnen. Hållbara val utgörs av produkter på olika kravnivåer (nivå grund, medel, hög).

Leverantören kan vid behov ge rådgivning kring kemikaliesubstitution för att hjälpa verksamheterna i arbetet för en bättre arbetsmiljö och en giftfri miljö.

Leverantören medverkar vid årligt dialogmöte för kunskapsutbyte och kemikaliesubstitution.

---

¹ Med hållbart ramavtal menas ett ramavtal som är fokuserat på en hållbar lösning. Det kan vara en design/prestanda/funktion där ett helhetsperspektiv har antagits ur hållbarhetssynpunkt. Antingen kan det gälla en mer hållbar lösning än den konventionella lösningen på marknaden, eller så omfattar ramavtalet enbart den hållbara delen av den etablerade marknaden, t.ex. elbilar.

² Med hållbart alternativ menas ett ramavtal där det finns varor i varukatalogen/webbutiken/varulistan som är markerade som särskilt hållbara. Det kan t.ex. vara miljömärkning enligt Svanen, energimärkning, Fairtrade-märkning eller Upphandlingsmyndighetens kriterier för giftfri förskola. Tanken är att det ska vara lätt för kunden att hitta de hållbara alternativen på ramavtalet.

SAMMANFATTNING HÅLLBARHETSNYTTOR

Genom våra kravställningar i upphandlingen uppnås följande hållbarhetsnyttor:

Hållbara leveranskedjor

- Leverantören ska fullgöra ramavtalet i enlighet med villkor för mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupktion.

Klimatpåverkan

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt arbete för att minska klimatpåverkan från transport av varor.
- Leverantören ska vid begäran rapportera leveransernas koldioxidutsläpp till kund.

Miljö- och hälsoskadliga ämnen

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt kemikaliearbete med substitution av miljö- och hälsoskadliga ämnen.
- Leverantören ska vid behov ge rådgivning kring kemikalier och substitution.
- Långtgående krav är ställda kring innehåll av miljö- och hälsofarliga ämnen i produkterna.
- Leverantören ska medverka vid årligt dialogmöte för kunskapsutbyte och kemikaliesubstitution.

Systematiskt miljöarbete

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt miljöarbete.

DE GLOBALA MÅLEN

Krav och villkor i upphandlingen bidrar till att uppnå mål 3, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15 och 16.

HÅLLBARHETSHÄNSYN

Nedan är en sammanställning av de hållbarhetshänsyn som tagits i upphandlingen och hur vi resonerat kring respektive hänsyn. Du kan även se kravformuleringarna.

BARNS RÄTT I UPPHANDLING³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då varan/tjänsten inte riktar sig till barn.

ARBETSRÄTTSLIGA VILLKOR ENLIGT KOLLEKTIVAVTAL⁴

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker har konstaterats för löner, semester och arbetstid i Sverige.

ARBETSMILJÖ⁵

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande arbetsmiljörisiker har konstaterats i Sverige.

SYSSELSÄTTNINGSFRÄMJANDE ÅTGÄRDER⁶

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då avropen/kontrakten är för korta.

---

³ Inköpscentralen är inte skyldig att efterleva barnkonventionen, såvida vi inte agerar ombud åt en upphandlande myndighet som har sådan skyldighet genom delegerat ansvar från staten. Inköpscentralen tar dock ändå i beaktande barns rätt, bl.a. genom krav på varan eller tjänsten om den riktar sig till barn (t.ex. vad gäller kemikalier) eller genom krav på att leverantören ska utföra tjänsten med beaktande av barnets bästa. Inköpscentralen kan också inhämta barns åsikter även om vi inte är skyldiga att göra det. Vi bygger också in möjligheter för kunder att ta hänsyn till individuella barns åsikter, om avropen gäller en fråga som rör barn.

⁴ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal (lön, semester och arbetstid) om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövligt.

⁵ Inköpscentralen ställer krav på arbetsmiljö, t.ex. genom krav på systematiskt arbetsmiljöarbete, om arbetsmiljöriskerna är höga. Kraven kan gälla både fysiska, psykologiska och sociala förhållanden. Kraven kan också gälla utformning av arbetsplatser och arbetsutrustning.

⁶ Inköpscentralen öppnar i de fall det är lämpligt med tanke på upphandlingsföremålet och avtalets längd upp för våra kunder att föra dialog med leverantörer om sysselsättningsfrämjande åtgärder för grupper som står långt från arbetsmarknaden, t.ex. utrikes födda, nyanlända, personer med funktionsnedsättning, personer som saknar avslutad gymnasieutbildning, äldre eller långtidsarbetslösa.

LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER⁷

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker har konstaterats för lika rättigheter och möjligheter i Sverige.

TILLGÄNGLIGHET OCH SAMTLIGA ANVÄNDARERS BEHOV⁸

Ja Nej

Motivering: Bruksanvisningar ska finnas tillgängliga på flera språk.

4.5.2 Bruksanvisningar

Krav på varan

I de fall varor eller kemikalier kräver en bruksanvisning för hantering bör bruksanvisning finnas tillgänglig på flera språk. Bruksanvisning ska minst finnas på svenska och/eller engelska.

HÅLLBARA LEVERANSKEDJOR⁹

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt villkor om mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupcion.

8.6.2 Hållbara leveranskedjor

Ramavtalsvillkor

De grundläggande villkoren

Leverantören ska under hela ramavtalets löptid tillämpa villkoren enligt det här avsnittet. Ramavtalet ska fullgöras enligt följande grundläggande villkor för hållbara leveranskedjor:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna;
- ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och föreningsfrihet samt organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182);
- FN:s barnkonvention, artikel 32;

⁷ Inköpscentralens krav på lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringslagens sju diskrimineringsgrunder kan ta sikte på både leverantörer som arbetsgivare och leverantörers bemötande av allmänheten eller personal inom avropande myndigheter. Kraven kan också svara mot olika gruppers behov och villkor, t.ex. kläder i storlekar för både storvuxna och småvuxna, kvinnor och män.

⁸ Inköpscentralen är skyldig att ställa tillgänglighetskrav om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet, det som ska upphandlas ska användas av fysiska personer och det inte finns några särskilda skäl att inte ställa krav. En nedsättning av funktionsförmåga kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och kan handla om nedsatt rörelseförmåga, syn, hörsel, röst- och talfunktion, kognitiv förmåga, besvär i andningsorgan, allergier eller överkänslighet, eller andra nedsättningar och variationer i funktionsförmåga.

⁹ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövt. Inköpscentralens krav om hållbara leveranskedjor täcker dock mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och affärsetik. Kraven kan också utökas med specifika krav för t.ex. rättvis handel eller konfliktmineraler.

- den arbetsrättslagstiftning, inklusive bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet och socialförsäkringsskydd, som gäller i landet där arbetet utförs;
- det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs;
- den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs; och
- FN:s konvention mot korruption.

Om internationella bestämmelser ger ett starkare skydd för den enskilde än nationell lagstiftning, ska leverantören vidta skäliga åtgärder för att följa de internationella bestämmelserna.

Åtagandet gäller för all verksamhet med anknytning till ramavtalets utförande.

Leverantören ska enligt avsnittet "Policy och rutiner" i denna punkt, säkerställa att de grundläggande villkoren uppfylls av anlitate underleverantörer i alla led. Leverantören ska också säkerställa att dessa underleverantörer medverkar vid uppföljning enligt vad som anges i avsnittet "Uppföljning" i denna punkt.

Policy och rutiner

För att uppfylla åtagandet enligt avsnittet "De grundläggande villkoren" ovan, ska leverantören vidta åtgärder för att förebygga och hantera eventuella avvikelser från de grundläggande villkoren enligt a) - f) nedan. Åtgärderna ska vara dokumenterade och tillämpas löpande under hela avtalstiden i den egna verksamheten och hos underleverantörer i alla led.

Leverantören ska vid avtalsstart:

- a. ha antagit allmänt tillgänglig policy, beslutad av högsta ledningen, som innefattar ett åtagande att respektera de grundläggande villkoren;
- b. ha antagit rutiner för att vidareförmedla åtagandet att respektera de grundläggande villkoren i den egna verksamheten och i leveranskedjan;
- c. ha utsett ansvarig på ledningsnivå som ansvarar för efterlevnad av de grundläggande villkoren;
- d. ha antagit rutiner för att regelbundet genomföra riskanalyser, dvs. identifiera och prioritera aktuella och potentiella risker för brister i efterlevnaden av de grundläggande villkoren, innefattande en kartläggning av leveranskedjan med särskild hänsyn till högriskverksamheter; särskilt ska mineraler¹⁰ som utvinns från områden i väpnad konflikt¹¹ eller högriskområden¹² beaktas.
- e. ha antagit rutiner för att regelbundet följa upp efterlevnad av de grundläggande villkoren; och
- f. ha antagit rutiner för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa brister i efterlevnaden av de grundläggande villkoren samt för att vidta rättelse vid identifierade brister.

Åtgärderna ska vidtas enligt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter eller motsvarande.

Uppföljning

Inköpscentralen rätt att följa upp att leverantören fullföljer sina åtaganden enligt denna punkt. Uppföljningen

---

¹⁰ Med riskmineraler avses bl.a. tantal, tenn, volfram, guld (3TG konfliktmineraler) och kobolt, glimmer, litium, koppar, nickel och sällsynta jordartsmetaller.

¹¹ Med väpnad konflikt avses konflikter av både internationell (två eller flera stater) eller nationell (befrielsekrig, uppror, inbördeskrig etc.) karaktär.

¹² Med högriskområden avses områden med politisk instabilitet eller förtryck, institutionell svaghet, osäkerhet, kollaps av civil infrastruktur eller utbredd våld. Särskild hänsyn ska tas till ursprungsbefolkningar.

kan komma att ske i olika steg; egenrapportering enligt vad som beskrivs i avsnittet nedan och revision enligt ramavtalets punkt "Uppföljning och insyn".

Egenrapportering

På begäran av inköpscentralen ska leverantören, inom sex (6) veckor, eller annan tid som inköpscentralen anger, från det att begäran mottogs, skriftligen redovisa hur de grundläggande villkoren efterlevs. Redovisningen ska lämnas i inköpscentralens formulär för egenrapportering eller enligt inköpscentralens anvisningar.

HÅLLBARA INVESTERINGAR¹³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då upphandlingsföremålet inte omfattar investeringar.

CIKULÄR EKONOMI¹⁴

Ja Nej

Motivering: Inga specifika cirkulära hänsyn är tagna.

KLIMATPÅVERKAN¹⁵

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på att leverantören ska jobba aktivt med att minska klimatpåverkan från transporter av produkter.

8.6.4 Minskad klimatpåverkan från transporter av produkter

Ramavtalsvillkor

Leverantören ska senast vid avtalsstart ha antagit ett policyåtagande och implementerat rutiner som syftar till att transporter av produkter inom uppdragen sker med lägsta möjliga klimatpåverkan. Åtagande, rutiner och

---

¹³ Inköpscentralen kräv på hållbara investeringar omfattar bland annat Principles for Responsible Investment, rapportering enligt upplysningsförordningen, andel investeringar som omfattas av taxonomiförordningen, exkludering av företag utifrån hållbarhetskriterier, användande av ägarinflytande, andel räntetillgångar som är gröna obligationer och tillgångsportföljens koldioxidavtryck.

¹⁴ Inköpscentralen har ett särskilt fokus på cirkulär ekonomi då behovet är stort av att snabbt få till cirkulära materialflöden och ett minskat fotavtryck från de varor som upphandlas. Kraven syftar bland annat till återanvändning, reparation, renovering, återtillverkning, delning, förlängd livslängd, modularisering, förlängd garantitid, ökat innehåll av återvunnet material samt materialmärkning.

¹⁵ Inköpscentralen har som ambition att ställa drivande klimatkrav som möjliggör för upphandlande myndigheter att uppfylla sina klimatmål. En viktig del i arbetet är att analysera var i varan/tjänstens livscykel störst klimatpåverkan sker och inrikta kraven på detta. Klimatpåverkan kan exempelvis bero på utsläpp av växthusgaser, energi- eller bränsleanvändning och materialval. Inköpscentralen har också ett särskilt fokus på fossilfria transporter, då området är mycket viktigt för att klimatmålen ska kunna nås.

rapportering av klimatpåverkan ska minst omfatta de transporter som sker inom ramavtalets kontrakterade uppdrag och inom avtalsperioden, men kan även gälla generellt för leverantörens samtliga transporter.

Policyåtagande och rutiner ska minst inkludera följande:

- a. **Policyåtagande:** policy som är antagen av ledningen och innehåller åtagande, mål och handlingsplan i linje med Sveriges målsättningar om att minska klimatpåverkan från transporter med minst 70 procent till år 2030 (jämfört med 2010). Policyåtagandet ska även omfatta inköspolicy vid anskaffning av nya fordon om leverantören har en egen fordonsflotta samt vid leasing. Policyåtagandet ska minst omfatta de transporter som sker inom Sverige och ska inkludera både egna och inköpta transporttjänster. Om leverantören bedömer att de har möjlighet att även påverka internationella transporter ska detta ingå i policyåtagandet.
- b. **Rutiner för att minimera transporter:** Rutiner som syftar till att minimera transporterna kan exempelvis vara rutiner för ruttplanering, samordning av transporter, optimering av fordonens fyllnadsgrad, arbete med att minska packmaterial, uppföljning av chaufförernas körsätt, dialog med den upphandlande myndigheten om leveransfönster eller annan rutin som syftar till att minska och optimera transporterna. Rutinerna ska minst omfatta de transporter som sker inom Sverige. Krav som ställts på inköpta transporttjänster kan även beskrivas här.
- c. **Rapportering av koldioxidutsläpp och fossilfria transporter:** Senast 18 månader efter avtalsstart ska koldioxidutsläpp och andel fossilfria transporter redovisas till Inköpscentralen vid begäran. Rapporteringen ska göras i enlighet med beskrivningen i avsnitt "Styrkande av krav på minskad klimatpåverkan från transporter inom uppdragen" nedan. Rapporteringen ska omfatta de transporter som sker inom ramavtalets kontrakterade uppdrag och inom Sveriges gränser.

Åtaganden och rutiner enligt punkt a-c ovan ska vidareförmedlas av leverantören i leveranskedjan.

Styrkande av krav på minskad klimatpåverkan från transporter inom uppdragen

Styrkande av policyåtagande och rutiner för att minimera transporter:

Från och med avtalsstart ska leverantören, på inköpscentralens begäran, uppvisa skriftligt policyåtagande och rutiner enligt punkt a och b ovan. Inköpscentralen kan komma att följa upp samtliga punkter i kravet under ramavtalstiden. På punkt b ska leverantören kunna redogöra för vilka åtgärder för att minimera transporter som de arbetar med samt vilka klimatvinster det förväntas resultera i.

Rapportering av koldioxidutsläpp och fossilfria transporter:

Senast 18 månader efter avtalsstart ska rapportering av koldioxidutsläpp och andelen fossilfria transporter enligt punkt c ovan ges till Inköpscentralen (till självkostnadspris) vid begäran.

Rapporteringen ska visa:

- Totala utsläpp av koldioxid (kilo koldioxidekvivalenter WTW) för UM:s leveranser under deras valda tidsintervall.
- Andel fossilfria transporter (procent)

Med fossilfria transporter menas transporter som sker till fots, med cykel eller med fordon som drivs med förnybara drivmedel. Som förnybara drivmedel räknas fordonsgas (minst 90% biogas), vätgas, etanol, el och biodiesel (HVO₁₀₀, RME₁₀₀ eller annan FAME₁₀₀).

Rapporteringen ska inkludera leverantörens egna transporter samt inköpta transporter. Om transporterna utförts av ett nätverk av fordon kan leverantören redovisa transportuppdragets koldioxidutsläpp i proportion till transportörens samlade transportverksamhet under den angivna tidsperioden. Leverantören förväntas vara transparent i sin rapportering, exempelvis genom att tydliggöra geografiska avgränsningar för datan.

Enbart leveranser som skett efter 18 månader behöver redovisas. Statistiken ska i första hand baseras på verklig utsläppsdata och i andra hand på schablondata för genomsnittligt koldioxidutsläpp för den fordonsflotta eller nätverk av fordon som använts. För beräkning kan standard SS-EN 16258:2012 (Metoder för beräkning och rapportering av energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser inom transportsektorn, gods- och passagerartransporter) eller likvärdig beräkningsmetod tillämpas.

Rapportering ska levereras inom 30 arbetsdagar från det att Inköpscentralen inkommit med skriftlig förfrågan. Inköpscentralen kan vid uppföljning av villkoret begära kompletterande bevis, som verifierar att förnybara drivmedel har använts i fordonen under den aktuella tidsperioden.

Exempel på bevis som kan begäras är en fordonslista (om leverantörens egna fordon har använts) eller bränslefakturor.

9.2.10 Minskad klimatpåverkan från transporter

Kontraktsvillkor

Leverantören ska under kontraktstiden ha policy, mål, handlingsplan och rutiner som beskriver hur transport av produkter sker med lägsta möjliga klimatpåverkan enligt avsnitt "Minskad klimatpåverkan från transporter" i ramavtalet.

Den upphandlande myndigheten kan begära dokumentation som styrker att a-c i det aktuella avsnittet i ramavtalet uppfylls under kontraktstiden.

Senast 18 månader efter kontraktsstart ska rapportering av koldioxidutsläpp och fossilfria transporter kunna tas fram per kunduppdrag, till självkostnadspris. Rapporteringen ska visa de totala utsläppen av koldioxid (kilo koldioxidekvivalenter WTW) samt andel fossilfria transporter för den upphandlande myndighetens leveranser under ett valt tidsintervall. Enbart leveranser som skett efter 18 månader behöver redovisas.

Statistiken kan antingen baseras på verklig data eller på schablonvärden för genomsnittligt koldioxidutsläpp för den fordonsflotta eller nätverk av fordon som använts. För beräkning kan standard SS-EN 16258:2012 (Metoder för beräkning och rapportering av energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser inom transportsektorn, gods- och passagerartransporter) eller likvärdig beräkningsmetod tillämpas.

Rapportering ska levereras inom 30 arbetsdagar från det att den upphandlande myndigheten inkommit med skriftlig förfrågan. Leverantören ska meddela den upphandlande myndigheten om självkostnadspriset, som ska godkännas av den upphandlande myndigheten innan framtagandet av statistik påbörjas.

NATURRESURSER, BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM¹⁶

Ja Nej

Motivering: Se miljö- och hälsoskadliga ämnen.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKADLIGA ÄMNEN¹⁷

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på innehåll av miljö- och hälsofarliga ämnen i de kemiska produkterna (3 kravnivåer), säkerhetsdatablad, leverantörens systematiska kemikaliearbete och att leverantören ska ge rådgivning för att hjälpa verksamheterna i arbetet mot bättre arbetsmiljö och giftfri miljö. Leverantören ska medverka vid årligt dialogmöte för kunskapsutbyte och kemikaliesubstitution.

4.2.2 Kravnivåer för sortiment anbudsområde 2 - kemikalier för drift och underhåll

Krav på varan

För kemikalier inom anbudsområde två (2) finns tre kravnivåer för ingående produkter i offererad varukorg och övrigt sortiment. Vid anbudlämnande kan anbudsgivare välja att offerera en, två eller tre kemikalier som var och en uppfyller någon av nedanstående kravnivåer med i princip bibehållna funktions- och användningsegenskaper.

- Samtliga kemikalier som offereras i anbudet ska minst uppfylla grundkravsnivån.
- Samtliga kemikalier som kan tillhandahållas via ramavtalet (övrigt sortiment) ska minst uppfylla grundkravsnivån gäller under hela ramavtalstiden.

Vid utvärdering erhålls ett prisavdrag för kemikalier som uppfyller de högre kravnivåerna medel och hög.

Kravnivåer	Beskrivning	Nivå grund	Nivå medel	Nivå hög
4.7.4 Produktens innehåll av CMR-ämnen	Produkterna ska inte vara klassificerade som cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska	X	X	X
4.7.5 Produktens miljöfarlighet	Produkterna ska inte vara klassificerade som farliga för vattenmiljön.		X	X
4.7.6 Sensibiliserande (allergiframkallande) produkt	Produkterna ska inte vara klassificerade som luftvägs- eller hudsensibiliserande.		X	X

¹⁶ Inköpscentralen har som ambition att säkerställa ett hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem, t.ex. krav på markanvändning, nyttjande av vattenresurser och bekämpningsmedel samt läckage av näringsämnen.

¹⁷ Inköpscentralen har som ambition att minska risken för exponering av miljö- och hälsoskadliga ämnen i upphandlade varor. Genom de krav vi ställer begränsar vi innehållet av bland annat ftalater (mjukgörare), färgämnen, flamskyddsmedel, flyktiga organiska eller högfluorerande ämnen samt ämnen på EU:s kandidatlista. Kraven syftar också till att minimera utsläpp och emission av miljö- och hälsoskadliga ämnen, som exempelvis formaldehyd från möbler eller kväve- & svaveloxider, partiklar och marknära ozon från fordon.

4.7.7 Biocider	Produkten ska inte vara avsedd att ha antimikrobiell funktion.		X	X
4.7.8 Innehåll av särskilt farliga ämnen (kandidatförteckningen)	Produkterna ska inte innehålla ämnen på Reach-förordningens kandidatförteckning.			X
4.7.9 Innehåll av högfluorerade ämnen	Produkterna ska inte innehålla högfluorerade ämnen (PFAS).			X

4.6.2 Säkerhetsdatablad kemiska produkter

Krav på varan

Leverantören ska från avtalsstart säkerställa att gällande säkerhetsdatablad finns tillgängliga för de kemiska produkter som levereras på avtalet och som kräver säkerhetsdatablad enligt Reachförordningen (EG) 1907/2006.

Säkerhetsdatablad ska finnas tillgängliga för nedladdning på svenska via e-handel och webbutik, eller på leverantörens webbplats, under hela ramavtalets löptid. I samband med första leverans ska säkerhetsdatabladet medfölja produkten.

Vid produktbyte, förändring av ingående ämnen eller byte av underleverantörer ska leverantören avisera till avropande UM om produktbyte samt tillhandahålla uppdaterat säkerhetsdatablad senast en månad innan produktbytet sker.

Leverantören ska i anbudet beskriva sina rutiner för information vid varu- och produktbyte.

4.6.3 Information om kemiska produkter - anbudsområde 2

Krav på varan

Följande information om varor och kemiska produkter ska synliggöras för kunden i prislista, e-handel och webbutik:

- Information om de enheternas storlek, dvs mängd (ml, cl) och antal ingående förpackningar.
- Den kemiska varans farosymboler (piktogram)
- Vilken kravnivå som uppfylls (se beskrivning av krav i punkt 4.2.2)
- Miljöbedömning enligt Basta, Byggvarubedömningen eller Sunda Hus.
- Miljömärkningar, t.ex. Svanen, Bra Miljöval och EU Ecolabel.
- Information om särskilt farliga ämnen (SVHC) på kandidatförteckningen (Reach-förordningen, (EG) nr 1907/2006) ingår i produkterna. En länk till webbsida där denna information framgår godtas.
- Information om den kemiska produkten klassificeras som luftvägs- eller hudsensibiliserande (H317, H334) enligt förordning (EG) nr 1272/2008.

4.7.1 Systematiskt kemikaliearbete

Krav på leverantören

Leverantören ska ha antagit ett policyåtagande och fastställt en handlingsplan för systematiskt kemikaliearbete. Dokumentation som visar att ett systematiskt kemikaliearbete bedrivs ska finnas tillgänglig för granskning under hela avtalstiden och minst innehålla:

A. Policyåtagande: policy som är antagen av ledningen och innehåller åtagande och mål i linje med Sveriges miljömål Giftfri miljö om att:

1. få bort de farligaste kemikalierna från varor, kemiska produkter och förpackningsmaterial,
2. att det finns kunskap i verksamheten om kemiska ämnens miljö- och hälsoegenskaper,
3. att tillgängliggöra information till kunder om kemikalieinnehållet i varor, kemiska produkter och förpackningsmaterial.

B. Handlingsplan: en handlingsplan som innehåller nedanstående punkter:

1. Tidplan och fördelning av ansvar för att säkerställa genomförandet av policy, mål och handlingsplan för systematiskt kemikaliearbete,
2. Rutin för att ta reda på fullständigt kemikalieinnehåll i varor, kemiska produkter och förpackningsmaterial,
3. Rutin för regelbunden utvärdering av risker med kemiska ämnen som finns i varor, kemiska produkter och förpackningsmaterial,
4. Implementering av system för att hantera information om kemiskt innehåll i verksamhetens varor, kemiska produkter och förpackningsmaterial,
5. Fastställa verksamhetens interna krav på begränsning av farliga kemikalier exempelvis med restriktionslistor för kemikalier som inte ska förekomma i verksamhetens varor, kemiska produkter och förpackningsmaterial,
6. Implementering av rutiner för att säkerställa att de interna kemikaliekraven vidareförmedlas och efterlevs i leverantörens leveranskedja,
7. Implementering av rutiner för att säkerställa transparent information om kemiskt innehåll i kemiska produkter, varor och förpackningsmaterial i leveranskedjan,
8. Systematiskt arbete för substitution av farliga kemikalier till säkrare alternativ.

Leverantören ska i anbudet skriftligen redovisa policyåtagande och handlingsplan enligt punkt a och b ovan.

4.7.2 Produktrådgivning för kemikalier för drift och underhåll

Krav på leverantören

Leverantören ska ha en rådgivningsfunktion med kapacitet och kompetens att bistå avropande myndigheter med rådgivning kring varor och kemikalier. I sin rådgivning ska leverantören bland annat kunna föreslå produktalternativ med mindre innehåll av miljö- och hälsofarliga ämnen som fungerar likvärdigt, eller bättre, för verksamhetens behov. Leverantören ska också kunna stötta kring att minska sortimentet så att verksamheterna får färre antal kemikalier att hantera t.ex. vad gäller riskbedömningar.

Produktrådgivningen ska finnas tillgänglig för UM att kontakta under arbetstid. Återkoppling bör ske skyndsamt och senast inom 2 arbetsdagar. Återkoppling ska kunna ske både via telefon, mail eller fråga/svarfunktion i beställningssystem.

4.7.3 Avtalsråd

Krav på leverantören

Leverantören åtar sig att under hela avtalstiden ha ett samarbete med Adda och upphandlande myndigheter kring frågor som berör kemikaliesubstitution.

Adda, tillsammans med intresserade avropande myndigheter, avser att under avtalstiden bjuda in leverantören till dialog kring leverantörens arbete med kemikaliesubstitution och marknadens utveckling kring kemikalier för drift- och underhåll. Dialogen syftar också till att UM kan dryfta sina behov och leverantören kan dela med sig av kunskaper. Detta så kallade avtalsråd är tänkt att ske en gång per år under avtalstiden.

Avtalsrådets uppdrag är att :

- Sprida kunskap om nyheter och utvecklingen inom anbudsområdet. Målsättningen är att kunskap ska driva på utvecklingen mot ett mer miljöanpassat sortiment hos gruppen beställare i anbudsområdet.
- Möjlighet att lyfta fram kemikalier som klarar en högre kravnivå. Gruppen ges möjlighet att dela med sig av erfarenheter och synpunkter för att säkerställa efterfrågade funktioner i sortimentet.
- Ta fram statistik över genomförda avrop och om möjligt presentera ett mer miljöanpassat sortiment.

Deltagare: Representanter från avropande UM som avropar varor från delområdet bjuds in.

Tid: Ett digitalt möte genomförs en gång per år.

Samman kallande: ADDA Inköpscentral AB

Leverantörens uppdrag: Leverantörens uppdrag i rådet är att medverka digitalt och:

- ta fram statistik på övergripande nivå en gång per år. Statistiken ska avse samtliga avrop av varor (även övrigt sortiment) som är genomförda för perioden.
- informera om förändringar, utveckling och nyheter gällande det sortiment som ingår i det prissatta sortimentet.
- om möjligt, föreslå vilka utbyten som kan göras för att nå ett mer miljövänligt sortiment.
- återkoppla erfarenheter från perioden och om möjligt komma med förslag för att utveckla arbetet.

4.7.4 Produktens innehåll av CMR-ämnen

Krav på varan

Gäller alla produkter på kravnivå Grund, Medel och Hög.

De kemiska produkterna ska inte vara klassificerade med nedanstående faroklasser och faroangivelser enligt förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen), varken i EU-harmoniserad klassificering (enligt bilaga VI i CLP-förordningen) eller vid egenklassificering:

Faroklass	Faroangivelse
Cancerframkallande	H350, H351
Mutagen	H340, H341

Reproduktionstoxisk	H360, H361, H362
---------------------	------------------

Kravet ska i anbudet verifieras med hjälp av produktens säkerhetsdatablad. Alternativa bevis är en bedömning gjord enligt Basta, Byggvarubedömningen eller Sunda Hus kriterier, eller en innehållsförteckning med CAS-nummer.

Vid byte av produkt, byte av ingående ämnen eller byte av underleverantörer under avtalstid ska leverantören skicka in ett uppdaterat bevis till Adda.

4.7.5 Produktens miljöfarlighet

Krav på varan

Gäller alla produkter på kravnivå Medel och Hög.

De kemiska produkterna ska inte vara klassificerade med nedanstående faroklasser och faroangivelser enligt förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen), varken i EU-harmoniserad klassificering (enligt bilaga VI i CLP-förordningen) eller vid egenklassificering:

Faroklass	Faroangivelse
Farlig för vattenmiljön - akut fara (kategori 1)	H400
Fara för vattenmiljön - fara för skadliga långtidseffekter (kategori 1-4)	H410, H411, H412, H413

Kravet ska i anbudet verifieras med hjälp av produktens säkerhetsdatablad. Alternativa bevis är en bedömning gjord enligt Basta, Byggvarubedömningen eller Sunda Hus kriterier, eller en innehållsförteckning med CAS-nummer.

Vid byte av produkt, byte av ingående ämnen eller byte av underleverantörer under avtalstid ska leverantören skicka in ett uppdaterat bevis till Adda.

4.7.6 Sensibiliserande (allergiframkallande) produkt

Krav på varan

Gäller alla produkter på kravnivå Medel och Hög.

De kemiska produkterna ska inte vara klassificerade som luftvägs- eller hudsensibiliserande enligt förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen), varken i EU-harmoniserad klassificering (enligt bilaga VI i CLP-förordningen) eller vid egenklassificering:

Faroklass	Faroangivelse
Luftvägssensibiliserande	H334
Hudsensibiliserande	H317

Produkten ska inte heller omfattas av krav på märkning med texten "Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion" (EUH208) enligt CLP-förordningen.

Leverantören ska i anbudet bifoga produktens säkerhetsdatablad. Alternativa bevis är en bedömning gjord enligt Basta eller Byggvarubedömningens kriterier, eller en innehållsförteckning med CAS-nummer.

Vid byte av produkt, byte av ingående ämnen eller byte av underleverantörer under avtalstid ska leverantören skicka in ett uppdaterat bevis till Adda.

4.7.7 Biocider

Krav på varan

Gäller alla produkter på kravnivå Medel och Hög.

Biocider (antimikrobiella ämnen) får inte tillsättas i syfte att ge produkten en antimikrobiell funktion.

Leverantören ska i anbudet bifoga produktens säkerhetsdatablad samt produktens etikett eller produktblad, där det framgår att produkten inte marknadsförs som en biocidprodukt. Vid byte av produkt, byte av ingående ämnen eller byte av underleverantörer ska leverantören skicka in ett uppdaterat bevis till Adda.

4.7.8 Innehåll av särskilt farliga ämnen (kandidatförteckningen)

Krav på varan

Gäller alla produkter på kravnivå Hög.

Produkterna ska inte innehålla ämnen som finns upptagna på vid var tid gällande kandidatförteckning (artikel 59 i Förordning (EG) nr 1907/2006 Reach) i halter över 0,1 viktprocent per ämne.

Leverantören ska i anbudet bifoga intyg från produkttillverkaren som visar att inga ämnen på kandidatförteckningen ingår i produkten i halter över 0,01 viktprocent. Vid byte av produkt, byte av ingående ämnen, byte av underleverantörer eller om nya ämnen på kandidatförteckningen förekommer i avtalade produkter ska leverantören skicka in ett uppdaterat intyg från produkttillverkaren som visar att kravet uppfylls.

Alternativt bevis är en bedömning gjord enligt Basta, Byggvarubedömningen eller Sunda Hus (nivå C), eller en innehållsförteckning med CAS-nummer.

4.7.9 Innehåll av högfluorerade ämnen (PFAS)

Krav på varan

Gäller alla produkter på kravnivå Hög.

Produkterna ska inte innehålla några högfluorerade ämnen (PFAS) i halter över 0,1 viktprocent.

Leverantören ska i anbudet bifoga ett utdrag från Kemikalieinspektionens produktregister, där det framgår att PFAS-ämnen inte ingår i produkten. Alternativa bevis är en bedömning gjord enligt Byggvarubedömningen (grön nivå), Sunda Hus (nivå C), en fullständig innehållsdeklaration eller egendeklaration från tillverkaren.

8.6.7 Innehåll i kemiska produkter

Ramavtalsvillkor

Vid begäran från UM eller Inköpscentralen ska innehållsförteckning, CAS-nummer och förteckning över de ingående ämnernas funktion i en kemisk produkt kunna ges. Sekretessavtal med UM kan behöva tecknas vid förfrågan.

SYSTEMATISKT MILJÖARBETE¹⁸

Ja   Nej

Motivering: Vi har ställt villkor på systematiskt miljöarbete då utförandet av kontraktet har ansetts ha betydande miljöpåverkan.

8.6.3 Systematiskt miljöarbete

Ramavtalsvillkor

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete som är öppet för granskning av inköpscentralen eller inköpscentralens ombud.

Miljöarbetet ska minst omfatta för avtalsföremålen relevanta delar av verksamheten. Dokumentation som visar att ett systematiskt miljöarbete bedrivs ska finnas tillgänglig för granskning under hela avtalstiden och minst innehålla:

- a. en miljöpolicy som är antagen av ledningen och som innehåller åtagande om miljöhänsyn, lagefterlevnad och ständig förbättring;
- b. en miljöutredning - redovisning och prioritering av verksamhetens betydande miljöaspekter och miljörisker (som inte är äldre än 5 år);
- c. mål och handlingsplaner för verksamhetens betydande miljöaspekter och risker, inklusive ansvarsfördelade och tidsbestämda aktiviteter för att minska negativ miljöpåverkan samt en årlig uppföljning;
- d. en rutin för hur inköpscentralens produktspecifika miljökrav efterlevs och vidareförmedlas i leveranskedjan (ex. ingående kemikalier och material i produkten).

Inköpscentralen eller dess ombud har rätt att begära redovisning av hur villkoren är uppfyllda. Uppföljning sker genom granskning av leverantörens dokumentation. Redovisningen av dokumentation ska följa inköpscentralens eller ombudets anvisningar och lämnas inom en vecka eller den senare tidpunkt som den inköpscentralen eller ombudet anger. Dokumentation avseende ledningssystemet ska uppfylla följande krav:

1. dokument i ledningssystemet ska vara märkta med datum och verksamhetens namn och vara giltiga under hela avtalstiden,
2. certifikat eller diplom ska täcka relevanta delar av verksamheten,
3. mål- och handlingsplan ska omfatta uppföljning av målen alternativt kompletteras med en fristående uppföljning (t.ex. en revisionsrapport), och
4. rutinmässig och regelbunden kontroll ska ske av hur avtalsföremål uppfyller specifika miljökrav t.ex. avseende kemiskt innehåll i produkter.

Inköpscentralen kan komplettera uppföljningen med kontors- och fabriksrevision vid behov.

---

¹⁸ Inköpscentralen ställer krav på att leverantören ska arbeta systematiskt för att förbättra sin organisations miljöpåverkan och bidra till en hållbar utveckling om långtgående miljökrav samtidigt ställs i upphandlingen. Kravet syftar till att säkerställa att leverantören har den kapacitet och de rutiner som krävs för att hantera de ställda miljökraven. Leverantören kan uppfylla kravet genom certifikat såsom ISO 14001, EMAS, FR 2000 och Svensk Miljöbas (+ tillägg) eller beskrivning och verifikation av ett eget system som uppfyller våra krav.

Om verksamheten är certifierad enligt ISO 14001, EMAS (EC 1221/2009) eller FR2000, bedöms giltigt certifikat verifiera att villkoren i 5.5.1-5.5.3 efterlevs. Om leverantören är diplomerad enligt Svensk Miljöbas bedöms diplom kompletterat med bevis avseende punkt 4 ovan verifiera att dessa villkor efterlevs.

9.2.9 Systematiskt miljöarbete

Kontraktsvillkor

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete, i enlighet med ramavtalets villkor, som är öppet för granskning av den upphandlande myndigheten eller den upphandlande myndighetens ombud.

DJUROMSORG¹⁹

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då varorna inte innehåller djurprodukter eller material från djur.

EKONOMISK BROTTSLIGHET²⁰

Ja Nej

Motivering: Ingen rutin för analys av ekonomisk brottslighet var framtagen vid tiden för upphandlingen.

ÖVRIGT

Ja Nej

---

¹⁹ Inköpscentralen ställer krav på djuromsorg om djurprodukter eller material från djur ingår i varorna på avtalet. Kraven syftar bland annat till att säkerställa goda förhållanden under djurets liv, oavsett produktionsland, samt ansvarsfull antibiotikaanvändning.

²⁰ Inköpscentralen ställer krav som syftar till att minska förekomsten av ekonomisk brottslighet om riskerna för just detta är höga. Det kan till exempel gälla krav på förebyggande åtgärder mot korruption. Samtidigt kontrollerar vi förekomsten av organiserad brottslighet, bestickning, bedrägeri, penningtvätt eller finansiering av terrorism, terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet och människohandel samt att leverantören har fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter.

UPPFÖLJNING

För oss är uppföljning en förutsättning för hållbar upphandling. Därför arbetar vi systematiskt med att följa upp de hållbarhetskrav vi ställer. I de fall vi upptäcker avvikelser från våra krav, eller faktisk negativ påverkan i en leverantörs verksamhet, varor eller tjänster kopplade till vår verksamhet, vidtar vi åtgärder och begär rättelse. Vid grova överträdelser kan vi även använda viten eller häva avtal.

Uppföljning görs genom egenrapportering, dokumentgranskning, enkäter och intervjuer, mätningar och analyser, leverantörmöten, revisioner samt platsbesök.

Krav på policyer & processer och ledningssystem följs upp 0-9 månader in på avtalet, medan produktrelaterade krav följs upp 12-18 månader in i avtalet.

Läs mer om våra uppföljningar på Addas hemsida.